Ordonanţa Nr. 5
a comandamentului militar al Capitalei

Comandamentul militar al Capitalei a dat Miercuri următoarea ordonanţă:

Noi, general de divizie Gheorghe Argeşeanu, comandantul militar al Capitalei, având în vedere Inaltul Decret nr. 856 din 11 Februarie 1938, pentru extinderea stării de asediu, publicat în Monitorul Oficial nr. 34 din 11 Februarie 1938, ORDON:

Art. 1. — **Se anulează toate permisele de a poseda şi purta arme, muniţiuni şi explozibile de orice fel, eliberate locuitorilor din regiunile petrolifere, determinate prin art. 1 al comunicatului nr. 31/1940, al ministerelor apărării naţionale şi de interne.**

Se exceptează permisele eliberate personalului de pază al întreprinderilor petrolifere.

Art. 2. — **Toţi locuitorii din regiunile petrolifere, cari posedă, în orice mod şi sub orice titlu, orice fel de arme, muniţiuni sau explosibile, le vor depune până în ziua de 30 Mai 1940, ora 21, la Circumscripţiile de poliţie, în comunele urbane, iar în comunele rurale la posturile de jandarmi, sub luare de dovadă.**

Art. 3. — **Este interzis supuşilor străini de a intra şi circula în zonele petrolifere, cu orice mijloc de locomoţiune, cu începere din ziua de 29 Mai 1940.**

Se exceptează supuşii străini aflaţi în zonele petrolifere, cari posedă legitimaţie specială, cu permis de circulaţie pe verso, emis cu începere din ziua de 29 Mai 1940, de organele poliţieneşti, prin Direcţiile întreprinderilor petrolifere respective.

Art. 4. — **Intreg personalul de conducere, administrativ şi de exploatare, din întreprinderile petrolifere, este obligat a lua şi aplica incontinu toate măsurile preventive împotriva oricărui act de sabotaj şi a îndeplini toate îndatoririle hotărâte şi primite dela autoritatea militară, punând la contribuţie toate cunoştinţele şi toată vigilenţa în executarea serviciului.**

Art. 5. — **Toţi inginerii particulari, cetăţeni români aflaţi în întreprinderile petrolifere şi rechiziţionaţi conform art. 7 din comunicatul nr. 31/1940, al ministerelor apărării naţionale şi de interne, în condiţiunile art. 15 din legea asupra rechiziţiilor publicată în M Oficial nr. 48 din 27 Februarie 1940, se pun la dispoziţiunea autorităţilor militare şi nu se pot sustrage, nu pot părăsi nici nu pot refuza prestaţiunea de serviciu ordonată, depunând toate cunoştinţele în executarea însărcinărilor primite dela autoritatea militară.**

SANCŢIUNI:

Art. 6. — *Călcarea dispoziţiunilor din prezenta ordonanţă chiar şi numai din neglijenţă, se pedepseşte cu închisoare dela 1 lună la 2 ani, pronunţându-se şi pedepsele complimentare prevăzute de art. 25 din Codul Penal „Carol al II-lea".*

Art. 7. — *Constatarea acestor infracţiuni este dată în competenţa tuturor organelor poliţieneşti militare şi ordinare, din zonele petrolifere, iar infractorii vor fi trimişi direct în judecata Tribunalelor militare, conform art. 177, litera „e", din Codul Justiţiei militare „Carol al II-lea".*

Art. 8. — *Prezenta ordonanţă se va afişa pe străzi, în locaturi şi instituţiuni publice şi particulare, intrând în vigoare în ziua de 29 Mai 1940.*

Dată la comandamentul militar al Capitalei, astăzi 29 Mai 1940 în Bucureşti.

Comandantul militar al,
Capitalei, general de divizie *GH. ARGEŞEANU*
Prim procuror militar,
colonel magistrat
V. ZECIU

Instrucţiunile ministerului de interne
pentru aplicarea dispoziţiunilor din comunicatul 31 din 29 Mai 1940

D. Mihail Ghelmegeanu, ministrul internelor, a dat Miercuri următoarele instrucţiuni către jandarmii şi şefii de poliţie din ţară relativ la aplicarea dispoziţiunilor din comunicatul 31 al ministerului apărării naţionale şi ministerului de interne din ziua de 29 Mai 1940:

I. RELATIV LA PORTUL ARMELOR

1. Cu începere din ziua de 29 Mai a. c. se anulează toate autorizaţiunile de posedat şi port armă ce posedă orice persoană care locueşte în zona cuprinsă:

a) Târgovişte—Teiuş (inclusiv) — Doiceşti (exclusiv) — Glodeni (inclusiv) — Valea Lungă — Clicov (inclusiv) — Breaza (exclusiv) — Brebu — Cosmina — Scăioşi — Ghiojdeanca — Ceptura—Inoteşti — Brazi — Bucşani — toate inclusiv.

b) Giurgiu şi portul Giurgiu.

c) Anadalchioi — Gara Palas — Viile Noui (toate inclusiv).

2. Jandarmii şi şefii de poliţie vor pune în vedere tuturor posesorior de arme şi muniţiuni din zonele de mai sus, cu sau fără permis, ca până în seara zilei de 30 Mai să depună:

— Cei de pe teritoriul rural la posturile de jandarmi.

— Cei dela oraşe, la poliţiile respective.

Atât permisele cât şi armele şi muniţiunile de orice categorie ce posedă (arme de vânătoare, arme militare, revolvere, etc.).

Şefii de post, jandarmii şi poliţia vor înscrie într'un registru şi elibera tuturor depunătorilor o dovadă în care se va specifica:

— Numele persoanei.

— Felul armei, calibrul şi seria.

— Cantitatea de muniţiuni depusă.

La ordinul şi prin grija legiunilor şi poliţiilor aceste arme vor fi predate:

— Cele din zona petroliferă cu tabel şi proces verbal la detasamentul mixt grăniceresc, General Orăşan—Ploeşti.

— Cele din zonele Giurgiu şi Constanţa, comandamentelor de garnizoană din acele oraşe.

3. Se exceptează dela măsura de mai sus şi nu vor vărsa armele ce posedă asupra lor:

— Paznicii publici ai Statului.

— Paznicii particulari dela orice întreprindere industrială sau comercială.

Numărul armelor ce se permite a avea aceşti paznici vor fi socotite pe numărul posturilor de pază — strict necesare. — iar nu pe numărul oamenilor cari fac pază pe schimburi în acele posturi.

Industriile de orice categorie sunt obligate a avea paznici numai cetăţeni de origină etnică română.

Aprobările pentru această categorie de oameni se vor da numai de Comandamentele militare, pe baza avizului jandarmeriei şi poliţiei.

4. Se vor preda de asemenea la posturile de jandarmi şi poliţie orice material explozibil ce eventual ar poseda orice particular sau industrie din zonele mai sus menţionate, şi care apoi vor fi de asemenea predate cu proces verbal Comandamentelor militare mai sus arătate.

Se exceptează explozivii ce se găsesc deja în zonă depuse în depozitele păzite de armată.

5. După data de 30 Mai, posturile de jandarmi, Poliţiile şi unităţile militare pot face percheziţii domiciliare amănunţite acolo unde se bănueşte că ar exista arme, muniţiuni şi material explozibil de orice fel, dresând acte contravenienţilor cari cu corpurile delicte vor fi deferiţi tribunalelor militare.

II. RELATIV LA CIRCULAŢIE

1. Pe data de 29 Mai se suspendă toate autorizaţiile de deplasare acordate de ministerul de interne supuşilor străini pe bază de carnete lunare pentru circularea în zonele petrolifere.

2. Cu începere din ziua de 29 Mai 1940, se interzice locuirea şi circulaţia în zonele specificate mai sus sau traversarea acestor zone cu orice mijloace de transport, a tuturor supuşilor străini fără o legitimaţie şi pe dosul ei permisul special eliberat de ministerul de interne, Direcţiunea siguranţei generale a statului.

III. PENTRU CONTROLUL PUNCTELOR 1 ŞI 2 DE MAI SUS, SE ORDONA:

1. — PENTRU CĂLĂTORIA PE C. F. R.

Legiunea de jandarmi C. F. va institui patrule de jandarmi la toate trenurile cari circulă pe liniile:

— *Bucureşti-Ploeşti-Predeal.*

— *Bucureşti-Constanţa.*

— *Bucureşti-Giurgiu.*

— *Titu-Târgovişte.*

Patrulele de jandarmi în unire cu şefii de tren şi personalul de control C. F. R. vor controla în trenuri toţi pasagerii pentru a le stabili identitatea.

Toate persoanele cari din lipsă de acte nu pot fi identificate cum şi toţi supuşii străini cari nu vor avea asupra lor legitimaţiile speciale eliberate de direcţiunea Siguranţei Generale vor fi opriţi a intra sau traversa zona petrolifer, dându-i jos din trenuri:

— Cei de pe linia Bucureşti—Ploeşti în staţia Ploeşti.

— Cei de pe linia Bucureşti—Constanţa în staţia Feteşti.

— Cei de pe linia Bucureşti—Giurgiu, în staţia Comana.

— Cei de pe linia Braşov—Ploeşti, în staţia Buşteni.

— Cei de pe linia Titu—Târgovişte, în staţia Titu.

Legiunile de jandarmi Bucureşti, Ilfov, Prahova, Vlaşca, Dâmboviţa, Ialomiţa şi Constanţa, vor înfiinţa posturi de jandarmi permanente în gările de mai sus pentru a opri intrarea acestor persoane în zonele interzise.

De asemenea vor bara şoselele prin posturi fixe pentru a opri intrarea prin orice alt mijloc de locomoţie.

Toate persoanele ce se vor găsi în neregulă în trenuri sau alte vehicule vor fi daţi jos şi siliţi să se înapoieze prin orice mijloc în localităţile de plecare.

2. — PENTRU CĂLĂTORIA CU AUTO-VEHICULE SAU PE JOS

Toate persoanele din automobile de turism, autobuze sau alte vehicule vor fi identificate. Identificarea unuia singur nu justifică pe ceilalţi.

In acest scop regimentele 2 şi 5 jandarmi vor institui prin legiunile respective posturi de control pe axele de acces în zonele arătate, în scopul:

— A controla, identitatea şi opri intrarea prin orice mijloc în zonele interzise a supuşilor străini fără legitimaţie specială eliberată de către direcţiunea Siguranţei Generale a Statului.

— Cetăţenii români vor trebui să posede asupra lor biletul de înscriere la Biroul Populaţiei sau orice alt act prin care să se poată identifica.

In cazul când în acelaş automobil turism se găsesc cetăţeni în regulă şi alţii în neregulă, cei găsiţi în regulă vor suferi aceleaşi consecinţe ca şi cei găsiţi în neregulă, prin înapoierea maşinei în localitatea de plecare.

IV. TOŢI SUPUŞII STRĂINI AFLAŢI IN PREZENT IN ZONELE DE MAI SUS, INTERZISE — VOR FI OBLIGAŢI DE JANDARMI SAU POLIŢIE CA PANA IN SEARA ZILEI DE 3 IUNIE SA SE PREZINTE:

a) Cei dela întreprinderile industriale la Direcţiunea Intreprinderilor, după programul stabilit de autoritatea militară.

b) Cei dela alte instituţii sau dela particulari, la Chesturile de Poliţie pentru a primi legitimaţia pe baza căreia pot rămâne în zonă.

c) Toţi supuşii străini cărora nu li se vor mai elibera o asemenea legitimaţie, vor fi siliţi prin organele Jandarmeriei şi ale Poliţiei a părăsi zonele şi se trimit la urma lor sau în lagăr de internare dacă nu voesc a părăsi ţara.

d) Toţi aceia cari după data de 3 Iunie 1940 se vor mai găsi în zonele petrolifere fără legitimaţie, vor fi arestaţi şi cu actele dresate înaintaţi tribunalelor militare, contravenienţi la ordonanţele Comandamentelor militare.

e) Pentru acei cari obţin permisiunea de a circula în zona petroliferă — se va înscri acest permis pe versa legitimaţiei, notându-se toate deplasările făcute, destinaţia lor şi ziua.

V. COMISIUNEA CARE VA HOTĂRA ELIBERAREA LEGITIMATIEI PENTRU ZONELE MAI SUS ARATATE, VA FI COMPUSA DIN:

— Un delegat al direcţiunii generale a Siguranţei Statului, ca preşedinte;

— Comandantul legiunii de jandarmi a judeţului respectiv;

— Un delegat al armatei;

— Inspectorul muncii.

— Un delegat al direcţiunii minelor din ministerul economiei naţionale.

VI. COMANDANTII DE REGIMENTE DE JANDARMI ŞI DE LEGIUNI PERSONALE SE VOR DEPLASA LA FAŢA LOCULUI PENTRU INSTALAREA POSTURILOR ŞI FIXAREA CONSEMNELOR.

In dimineaţa zilei de 31 Mai vor raporta funcţionarea posturilor consemnele fixate şi o schiţă a organizării serviciului.

Ministru de Interne, MIHAIL GHELMEGEANU.

Despăgubirile plătite
de Casa de asigurări a ministerului internelor

Casa de asigurări a ministerului internelor, care se ocupă cu asigurarea pentru riscurile de incendiu, explozie, scurt circuit şi trăznet, a imobilelor statului, ţinuturilor şi comunelor, precum şi cu asigurarea reproducătorilor masculi, proprietatea comunelor, a plătit dela 1 Aprilie 1939 până la 1 Aprilie 1940 un număr de 68 daune de incendiu, în valoare de lei 7.274.762.

Dintre cele mai importante se menţionează dauna Căilor Ferate Ploeşti Văleni, în valoare de lei 2.956.540, şi Prefectura Poliţiei Capitalei de lei 2.130.000.

Pentru reproducători s'a plătit pentru aceiaşi perioadă lei 1 milion 681.663, suma reprezentând despăgubirea pentru decesul a 221 reproducători masculi, proprietatea comunelor.

Totalul despăgubirilor se ridică la suma de lei 8.956.425

MĂSURI DE SIGURANŢĂ

Ca toate statele neutre, în aceste vremuri tulburi când ecoul ciocnirilor de forţe acoperă celelalte preocupări, România a luat măsurile elementare de prevedere dictate de politica ei pacifică.

Controlul străinilor, grija menţinerii unei atitudini absolut obiective faţă de toţi, împiedecarea oricărei încercări de agitaţie propagandistică venită dintr'o parte sau alta, sunt măsuri normale cari n'au alt scop decât să ne menţinem în mod loial pe linia definită de conducători: cea mai strictă neutralitate.

In ritmul acestei atitudini ministerul apărării naţionale a hotărît, de acord cu ministerul de interne, să ia măsuri precise de siguranţă în zonele petrolifere.

Supravegherea, paza, determinarea persoanelor cari pot avea acces în aceste zone, sunt măsuri elementare de ordine cari nu sunt îndreptate împotriva nimănui în special, ci constituesc o garanţie a continuării muncii productive şi o prevenire a oricărei tentative de sabotare.

Popor pacinic şi muncitor, poporul român are nevoe de linişte şi de ordine la el acasă spre a-şi consolida opera de refacere şi de propăşire. Indeplinindu-şi idealul milenar al unirii fraţilor sub acelaş sceptru, românii nu au revendicări de afirmat, ei vor să trăiască în bună înţelegere cu toate semiinţiile, să-şi plaseze pretutindeni pe pieţele mondiale, roadele muncii lor şi ale solului binecuvântat de natură cu atâtea bogăţii. Avem atâtea de făcut spre a ridica poporul nostru la condiţiile de viaţă, de sănătate şi de confort pe care le au alte neamuri! Politica noastră comercială, de schimburi normale cu ţările cari au o industrie tehnică mai dezvoltată decât a noastră, vrem s'o continuăm cu sinceritate şi cu prietenie cu toate statele.

Cei cari nu pot înţelege această atitudine, cei cari vor să ne forţeze mâna, cei cari nu vor să ne respecte desăvârşita noastră imparţialitate, fatal vor avea decepţia să constate că un popor liber, un popor mândru, e dator să-şi ia măsurile necesare impuse de o explicabilă legitimă apărare.

In această privinţă statul român îşi face pe deplin datoria, fără intenţia de a nemulţumi pe nimeni, dar cu dârzenie hotărâre de a impune oricui preventivele măsuri de siguranţă ce stau la baza lealei noastre neutralităţi.

Consiliul de miniştri
a aprobat reforma armonizării salariilor şi noul statut al funcţionarilor publici

In zilele de 24, 27 şi 29 Mai, Consiliul de miniştri a examinat pe larg reforma armonizării salariilor şi noul Statut al funcţionarilor publici, anunţate prin Inaltul Mesaj al M. S. Regelui şi realizate din Inaltul Său Ordin. Această reformă epocală face parte din programul de guvernământ al d-lui consilier regal Gheorghe Tătărescu, preşedintele Consiliului de miniştri şi cuprinde principiile concepţiei sale politice.

Infăptuirea se datoreşte şi d-lui ministru de finanţe Mitiţă Constantinescu, care a găsit mijloacele financiare deosebit de importante, pentru aplicarea ei.

In şedinţele Consiliului de miniştri, după expunerile făcute de d. ministru de stat Radu Portocală, s'au cercetat amănunţit toate dispoziţiunile ante-proectului, aprobându-se cu unele modificări de formă.

In urmă lucrarea a fost trimisă pentru desăvârşirea ei legală.

Inspecţiile d-lui general Bengliu

D. general Bengliu, comandantul corpului de jandarmi însoţit de adjutantul căpitan I. Lobey a inspectat în zilele de 26, 27 şi 28 Mai a. c. cadrul în care jandarmii legiunilor Braşov, Făgăraş, Sibiu şi Alba îşi îndeplinesc serviciul.

Pretutindeni s'a constatat ordine, muncă fără preget şi strictă aplicare a legilor pe care jandarmii sunt datori să le aplice pentru asigurarea ordinei şi liniştei interne.

Din contactul luat cu celelalte organe administrative locale, d. comandant al Corpului de jandarmi a putut constata sufletul care planează în întreaga instituţie a jandarmeriei presdominată de o înţelegere superioară a imperativelor momentelor, jandarmii muncind pentru a asigura acea linişte internă atât de necesară vremurilor de azi.

SANCŢIUNI IMPOTRIVA ALARMIŞTILOR
Ordonanţa prefect urii poliţiei Capitalei

Prefectura poliţiei Capitalei a dat eri următoarea ordonanţă:

Noi, general Rodrig Modreanu, prefectul poliţiei Capitalei; având în vedere decretul lege nr. 856 din 11 Februarie 1938, publicat în Mon. Of. nr. 39 din 11 Februarie 1938, prin care s'a instituit starea de asediu pe întreg cuprinsul ţării; având în vedere ordonanţa nr. 5 din 10 Septembrie 1939 a comandamentului corpului 2 armată; având în vedere ordinul circular nr. 7122 din 24 Mai 1940 al d-lui ministru de interne: spre a se pune capăt svonurilor lipsite de orice temei, inventate sau colportate de o seamă de interesaţi, în goană de noutăţi cu orice preţ şi răspândite cu stăruinţă bolnăvicioasă în localuri publice, în cafenele, la bursă, în tramvaie, autobuze, în hallurile marilor hoteluri etc., şi pe străzi; având în vedere efectul deprimant al acestor ştiri, ce dau naştere unei permanente încordări a populaţiei, păsnice şi muncitoare a Capitalei; în vederea curmării acestui rău şi spre a chema la realitate pe scornitorii de svonuri alarmante,

Pe baza art. 53 din legea pentru organizarea poliţiei generale a statului, ordonăm:

ART. 1. — Este oprită răspândirea diferitelor ştiri tendenţioase, referitoare la orientarea politicii noastre interne şi externe, la operaţiile militare străine în legătură cu situaţia ţării noastre.

Sunt deasemeni oprite convorbirile în public asupra problemelor militare, a evenimentelor din zonele de concentrare şi asupra măsurilor luate de autorităţi în legătură cu ordinea, siguranţa şi apărarea naţională.

ART. 2. — Toţi cei cari se vor abate dela prevederile art. de mai sus, vor fi deferiţi tribunalului militar al comandamentului militar al Capitalei, pe baza art. 3 din decretul lege nr. 856 din 11 Febr. 1938 şi pedepsiţi pe baza art. 5 din legea stării de asediu, cu închisoare corecţională dela 1 lună la 2 ani şi la pedepsele complimentare prevăzute de art. 25 din „Codul Penal Carol al II-lea".

ART. 3. — D-nii chestori şefi de poliţie, comisari, comisari ajutori, agenţi şi detectivi, în drept după lege, sunt însărcinaţi cu aducerea la îndeplinire a dispoziţiunilor de mai sus, înaintând prefecturii, sub stare de arest, pe cei căzuţi în vină.

—x◆x—

OMORÂTĂ DE TRĂSNET

Ploeşti, 29 Mai

Pe când femeia Smaranda N. Popescu, din comuna Valea Cucului-Prahova, se afla eri la munca câmpului, s'a produs o rupere de nori, însoţită de puternice manifestaţiuni electrice. Nenorocita femeie vrând să se adăpostească sub un pom, a fost lovită de trăznet şi omorâtă pe loc.

Din ordinul parchetului, cadavrul a fost lăsat familiei pentru înmormântare.

Lucrări monografice in Bihor

Oradea, 27 Mai

Elevele cl. VIII a şcoalei normale de fete din Oradea se găsesc din ziua de 25 Mai în comuna Leş, unde execută lucrări de informare pentru o lucrare monografică. Duminică au cântat la biserică, dând răspunsurile la sf. slujbă. Apoi au organizat o şezătoare la care au participat toţi sătenii şi intelectualii satului. A fost o zi frumoasă pentru această comună din depărtările Bihariei.

Prin contactul pe care-l au zilnic cu sătenii, elevele conduse de d-ra prof. Emilia Stoicescu strâng datele necesare pentru alcătuirea monografiei acestui sat. Afară de conducătoarea lor, zilnic vine câte o profesoară de specialitate, pentru îndrumări. Şezătoarea a fost dirijată de d-ra Elena Margareta Popovici.

E o operă constructivă ceeace fac străjerele din cl. opta a şcoalei normale din Oradea şi dorim spor la muncă.

—◆◆◆—

Dela Academia
de medicină

Academia de medicină va ţine şedinţă a diviziunei ştiinţifice Sâmbătă 1 Iunie a. c., ora 11 a. m., în amfiteatrul academiei de medicină (Spitalul Filantropia).

Vor ţine comunicări d-nii: *E. C. Crăciun, I. Zugrăvescu* şi d-na *F. Manolescu-Moţoc:* Asupra accidentelor de muncă produse de substanţele organo-mercurice servind la prepararea „Clark I".

I. Minea: Kinezii paradoxale în scleroza în plăci.

V. Pârvulescu: Contribuţiuni la distribuţia geografică a Ixodidelor în România.

Şedinţele Academiei de medicină sunt publice.

—◆◆◆—

Primele contacte
intre romani şi germani
— A treia conferinţă a profesorului Gamillscheg —

In a treia conferinţă a ciclului asupra primelor contacte între germani şi romani, d. prof. E. Gamillscheg, directorul Institutului german pentru ştiinţă, a spus: Imigrarea popoarelor germanice în Franţa septentrională s'a continuat şi după perioada întemeierii celor trei mari imperii ale francilor, burgunzilor şi goţilor, până în mijlocul Evului Mediu. Şi înaintea sosirii francilor, triburi saxonice ocupaseră litoralul nordvestic al Franţei şi se răspândiseră mai târziu până în inima Franţei, în Ile-de-France.

Existenţa lor se dovedeşte prin nume de localităţi, care conţin rădăcina alch = Templu. Anglo-saxonii au imigrat pe litoralul opus al Franţei, în părţi întinse ale regiunei dintre Calais şi Boulogne. Aceşti imigranţi aveau un fel special pentru denumirile localităţilor, adică numele sfârşind în inchtum.

Câtăva vreme după acela saxonii şi frisonii venind din părţile apusene ale Flamdrei, s'au stabilit pe acelaşi teritoriu ca şi anglo-saxonii. Astfel se produse în regiunile apusene ale departamentului Pas-de-Calais o infiltrare atât de intensă de elemente germanice, încât la sfârsit romanitatea se retrăsese în câteva insule lingvistice, care mai târziu au devenit punctele de plecare ale unei reromanizări.

Pe lângă departamentul Pas-de-Calais a avut loc o germanizare intensă în provincia belgiană Helmaut.

Inaintarea şi retragerea lor poate fi comparată cu un fel de război static. Dar ce s'a întâmplat cu germanii, care în decursul veacurilor au imigrat în sudul „liniilor de apărare"? consecinţa stabilirii lor se arată într'un fel interior şi exterior. O consecinţă exterioară este de pildă marea înrâurire a limbii latine vulgare asupra idiomului francilor. Un fel de înrâurire internă a fost crearea şi evoluţia epopeii veche franceze, despre care învăţaţii francezi au spus că a avut o mamă romană şi un tată german.

Din punct de vedere etnic se constată preexistenţa germanilor prin faptul că în partea colonizată de germani, populaţia Franţei este de statură înaltă, în timp ce în celelalte părţi nelocuite de germani, populaţia băştinaşă a păstrat statura scundă.

In ultima conferinţă d. profesor Gamillscheg, va arăta în ce fel s'a efectua romanizarea popoarelor germanice imigrate.

ASPECTE ACTUALE

CONVERSAŢII...

Civilizaţia şi progresul simplifică multe lucruri în viaţă.

Chiar relaţiile amicale dintre oameni.

Chiar conversaţiile.

Te întâlneai odinioară cu un cunoscut pe stradă şi începeai să-l descoşi pe departe, uneori vorbind şi la persoana a treia, cu subtile şi încălcite înfloriturі de stil, ca să afli cum o duce cu bucuriile şi greutăţile vieţii. Cu aceiaşi delicateţe, în fraze întortochiate, te interesai apoi de sănătatea doamnei şi de notele copiilor cari umblă la şcoală.

La umbra unei clădiri, la un colţ de stradă sau chiar pe marginea trotoarului se făceau mărturisiri, se deschideau sufletele...

Fiecare cetăţean avea timp, ascultând păsurile şi succesele celuilalt, să şi le desvălue pe ale lui, să-şi împrospăteze duioase zvâmpee şi amintiri din viaţă.

Vorbele aveau un înţeles limpede şi rotunjeau sentimente care treceau dela inimă la inimă.

Fireşte că acestea erau sentimente generale, cunoscute şi încercate de generaţii după generaţii.

De aceia se şi cerea — ca ele să mai intereseze — să fie valorificate prin cuvinte potrivit alese, prin întorsături de fraze meşter aduse din condei.

Fiind belşug şi pace pe acele vremuri, lipsea senzaţia brutală a vieţii, astfel că întâmplările neprevăzute erau înlocuite prin măestria conversaţiei.

Astăzi, întâmplările şi senzaţiile vieţii depăşesc puterea de exprimare rapidă, la un colţ de stradă.

Astăzi nimeni nu se mai încumetă să-ţi mai explice în treacăt cum o duce sau cum îi merg treburile.

Situaţia personală, pentru cei mai mulţi, şi generală, pentru toţi, se prezintă, în orice clipă, atât de încurcată şi de înfumăşită, încât, dacă ţi-ar trece prin minte să o lamureşti cuiva, ar trebui să ai un cap deosebit de limpede şi cel puţin câteva ore la dispoziţie — fireşte, în plus, şi un rar talent de expunere.

Dar cine mai are timp de pierdut, când viaţa se desfăşoară cu o brutalitate şi viteză de tanc greu?

A cui îngerească răbdare ar rezista până la urmă spovedaniei tale, astăzi, când viaţa fiecăruia este plină de surprize şi de tâlc adânc?

Dacă, în loc de bună ziua, prietenul îţi strânge în treacăt mâna şi te întreabă politicos „cum o mai duci?", — poţi oare să-l opreşti în drum şi să-i spui cu adevărat cum o duci?

Ar fi o încercare prea temerară.

De-aceia, în tumultul ceasurilor care ne-au ajuns, s'au şi simplificat aceste conversaţii între drumeţi, atât de pitoreşti altădată.

Acum întrebarea cade rece, indiferentă:

— Ce mai faci?

Şi răspunsul urmează cu o ridicătură din umeri şi cu un zâmbet plin de nedumerire şi de bănuială:

— Ce să fac?

Sau:

— Cum o duci?

— Cum s'o duc?

Ori:

— Ce mai spui?

— Ce să spun?

Răspunsuri prudente, prin contra-întrebări, însoţite de un zâmbet — îndărătul căruia fiecare suflet numai el singur ştie ce ascunde...

Valeriu Mardare

D. Giulio Bertoni,
membru de onoare al Academiei Române

Academia Română a ales zilele trecute pe d. Giulio Bertoni, profesor de filologie romanică la universitatea din Roma şi membru al Academiei Italiene, membru de onoare.

Bine cunoscut cercurilor ştiinţifice şi literare de la noi, noul membru de onoare al Academiei Române a fost preţuit şi de marele public care a avut prilejul să-i asculte, acum câţiva ani, conferinţele ţinute în oraşele universitare din ţară.

Celebru încă de la vârsta de 24 de ani prin descoperiri şi interpretări romanice, după studii strălucite la Sorbona unde a avut ca maestru pe Gaston Paris şi Joseph Bédier, şi-a început cariera universitară la Friburg impunându-se prin activitatea sa ştiinţifică multilaterală, îmbrăţişând toate ramurile filologiei romanice.

Cărţile sale asupra Renaşterii italiene sunt opera unui poet pusă în slujba adevărului şi formează unul din capitolele cele mai valoroase ale culturii italiene.

Concepţiile sale estetice schiţate în „Programma di filologia romanza" şi exprimate în forma lor desăvârşită în Lingua e pensiero", „Lingua e poesia" şi „Lingua e cultura" îl aşează alături de celalt mare estetician al Italiei, Benedetto Croce.

Studiile de filologie l-au dus la cercetarea limbii şi literaturii române pe care le cunoaşte bine şi despre care a scris numeroase articole şi studii printre care una din cele mai fine analize asupra operei lui Caragiale.

Prietenia sa pentru ţara noastră şi-a manifestat-o în repetate rânduri, sprijinind pe studenţii români, prezidând asociaţia „italo-rumena" din Roma, prefaţând numeroase traduceri în l. italiană din literaţii noştri de frunte, etc.

Academia română nu putea face o alegere mai nimerită, cinstind, în felul acesta, pe savant şi pe prieten.

INSEMNĂRI ARDELENE

O importantă iniţiativă culturală

Cluj, Mai

Am vorbit de atâtea ori despre necesitatea organizării vieţii culturale şi artistice în oraşele provinciei noastre şi cum o serie de societăţi, care înainte de război dădeau o sudură sufletească atât de puternică vieţii locale, în parte au dispărut, iar altele au fost absorbite de preocupările vieţii publice.

Iată, însă, că din Braşov ne vine o veste îmbucurătoare. Din iniţiativa unor intelectuali de seamă ai generaţiei tinere s'a înfiinţat aici încă în anul trecut o societate românească de teatru şi muzică. Iniţiatorii sunt d-nii dr. Const. Sasu, directorul arhivelor oraşului şi autorul unor preţioase lucrări istorice, şi d. Octav Suluţiu, profesor şi scriitor de talent, cunoscut de mulţi ani publicului ardelean. O societate, care se deosebeşte mult de ceeace se înţelege astăzi în mod curent prin acţiune culturală şi artistică. Oamenii de elită cari o conduc şi-au propus să facă din ea o instituţie dinamică şi un factor important în întreaga mişcare spirituală a Braşovului, fără să ţină seama de piedici şi să rămână impresionaţi de vremuri. Ei tind să creeze un teatru permanent, iar până la realizarea acestui scop asigură publicului o serie de spectacole dintre cele mai substanţiale şi cu preţuri populare.

Pentru sfârşitul lunii a fost invitată Opera Română din Cluj să dea două reprezentaţii. Prima va fi în seara de 30 Mai cu „Boema", iar a doua la 31 Mai, cu „Martha". In distribuţie: d-nele Ana Roza, Vasiliu, St. Simonetti, S. Bosica, M. Covac, A. Roman, M. Tarţa, d-ra L. Sevcenco şi d-nii: dr. T. Spătaru, N. Soculschi, C. Ujeicu, Traian Nicolau, H. Demetrescu, N. Busuioc, Al. Iarotchi, A. Almăşanu şi N. Mihalevschi. Conducerea muzicală: d. A. Ronai. Direcţia de scenă: d-nii dir. M. Nasta şi N. Bretan. Regia: d. Ionică Mihai. Maestru de cor: d. H. Klee.

Socotim iniţiativa societăţii de teatru şi muzică din Braşov de valoarea unui eveniment, fiindcă pentru prima oară după unire asistăm la organizarea serioasă şi sistematică a vieţii culturale şi artistice. Fireşte, Braşovul s'a bucurat de multe reprezentaţii şi nu este trupă de teatru pornită în turneu care să ocolească acest important oraş cu veche tradiţie culturală. Dar, atât era prea puţin. Trebuia creiată o comunitate mai intimă între spectatori şi artă şi mai ales interesul pentru viaţa spirituală, aşa cum în Germania le-au pregătit sute de societăţi, stimulând şi desvoltând cultul pentru teatru şi muzică.

Şi acest instrument există astăzi. Cu o conducere competentă şi animată de gândurile cele mai bune. Nici nu se putea o ideie mai fericit inspirată decât planul permanentizării spectacolelor de teatru, operă şi concerte la Braşov

V. M.

—●o—

Cel care a furat
„Nepăsătorul" lui Watteau, condamnat definitiv

Rusul Serge Bogoslawsky, pe care, la 18 Decembrie trecut, Curtea din Paris l-a condamnat la 4 ani închisoare, 800 frs. amendă şi 5 ani interdicţie de şedere în Franţa, a introdus recurs în Casaţie, dar Camera criminală l-a respins, — după cum ne informează ziarele din Paris — astfel că autorul furtului celebrului tablou „Nepăsătorul" al lui Watteau, aflat pe vremuri la Louvre, a rămas definitiv condamnat.

Aventurile profesorului „Nimbus"

de DAIX
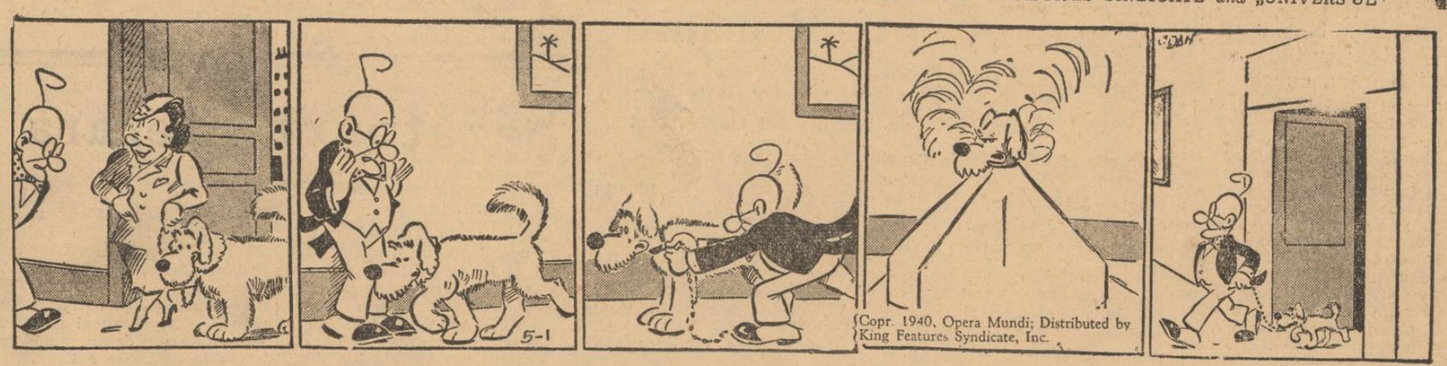
COPYRIGHT: KING FEATURES SINDICATE and „UNIVERSUL"